

THE ROLE OF MOLDOVA'S STOCK EXCHANGE AND ITS CHARACTERISTICS

ROLUL BURSEI DE VALORI DIN MOLDOVA ȘI CARACTERISTICILE EI

SAJIN Andreea, studentă, Specialitatea: MKL

Academia de Studii Economice a Moldovei
Republica Moldova Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61
e-mail: sajin.andreea@ase.md

Abstract. *The emergence of the stock exchange was a response to the growing business demands both locally and internationally. Consequently, the stock exchange has become a vital establishment in the market economy and a component of the financial economy. It is a well-organized, transparent, and monitored secondary market where capital transactions are conducted. The primary function of the stock exchange is to enable the accumulation of funds required to regulate the economy. Additionally, it supervises financial activities, encourages, and diversifies monetary products.*

Key word: *stock exchange, capital, economy, financial activities, products*

JEL CLASSIFICATION: G2

INTRODUCERE

Bursa de valori se definește prin existența unei instituții care dispune de spații pentru tranzacții, unde se concentrează cererea și oferta de titluri financiare și se realizează negocierea, contractarea și executarea contractelor în mod deschis, poate fi bursă oficială, secundară și terțială. Este strâns legată de economia de piață, dar existența economiei de piață este doar una din condițiile necesare pentru dezvoltarea burselor. Pe lângă aceasta mai este necesară o structură bancară bine dezvoltată, o mai puternică economie națională și un sistem modern de comunicații [1, p. 60]

SCOPUL ȘI OBIECTIVELE CERCETĂRII

Scopul bursei de valori este de a furniza condiții optime pentru cumpărarea, vânzarea și tranzacționarea anumitor active. Una dintre principalele atribuții ale oricărei burse este de a crea și menține condițiile necesare pentru tranzacționarea eficientă a activelor între diferiți participanți pe piață. Obiectivele cercetării este de a analiza bursa de valori din Moldova și rolul asupra economiei.

CUPRINS

Bursa reprezintă o tehnică managerială de afaceri economice specifică economiei de piață, având un caracter concurențial și care concentrează în timp și spațiu cererea și oferta de mărfuri, servicii, valori și devize, se desfășoară după o procedură determinată, potrivit unui program într-un loc cunoscut în prezența vânzătorilor și a cumpărătorilor, sau a reprezentanților acestora.

Bursa este locul de întâlnire a cererii cu oferta pentru mărfuri, dar și pentru diferite titluri de valoare. Obiectul tranzacțiilor la bursele de mărfuri următoarele bunuri:

- bunuri de origine vegetală: grâu, porumb, soia, făină, ulei, ovăz, orz, orez, cartofi (albi, roșii), cacao, cafea, citrice, zahăr brut și rafinat, semințe de floarea soarelui, bumbac, ulei de palmier, cauciuc, lemn, placaj, cherestea etc.;
- mărfuri de origine animală: animale vii (porci, vite, cornute), carcase congelate de porc, carne, unt, ouă, lână, piei brute etc.;
- mărfuri de origine minerală: aur, argint, cupru, zinc, aluminiu, plumb, cositor, nichel, paladiu, platină, combustibili casnici și industriali (benzină, motorină, propan) etc.

1. Să aibă o importanță strategică în comerțul mondial, adică marfa să intereseze un număr mare

de vânzători și cumpărători, deci să existe o piață largă care să excludă posibilitatea de a crea un monopol pentru a influența prețul și condițiile de tranzacționare.

2. Să fie o marfă atractivă, adică să creeze o piață ce atrage atenția speculatorilor, vânzătorilor și cumpărătorilor prin oscilații mari și frecvente ale prețurilor, rezultate din variația mare a cererii și a ofertei, baza pentru câștiguri din tranzacții cu astfel de mărfuri. Asemenea oscilații mari de preț au determinat și riscuri pe măsură, întrucât se manifestau de cele mai multe ori imprevizibil.

Să fie depozitabilă, respectiv să ofere prin natura ei certitudinea că există în cantitatea și la data realizării contractului negociat la bursă.

Rolul indicator al pieței valorilor mobiliare aparține bursei de valori, menită să îndeplinească funcțiile unei piețe organizate, asigurând un loc de întâlnire a cererii și ofertei. În rezultat pentru vânzător și cumpărător este obținut cel mai bun preț. În luna decembrie 1994, în baza Legii cu privire la circulația valorilor mobiliare și bursele de valori a fost fondată Bursa de Valori a Moldovei. La crearea au participat 34 de fondatori.

Principalele obiective sunt

- dezvoltarea pieței de capital a țărilor-membre privind perfecționarea structurii organizatorice;
 - soluționarea problemelor reglementării și auto reglementării mecanismului pentru brokeri și dealeri;
 - organizarea unui monitoring eficient;
- elaborarea principiilor administrării corporative

La etapa inițială de dezvoltare pentru Bursa de Valori au fost stabilite cerințe privind mărimea capitalului social. La momentul fondării, capitalul social al Bursei constituia 238.000 lei, în 1998 era de 392.000 lei și în prezent acesta este de 500.000 lei. Normativele suficienței capitalului social de 1.000.000 lei și a fondului de garanție de 30 la sută din capitalul social stabilite de legislație în prezent sunt respectate. În luna aprilie 2000 Bursa, de Valori a Moldovei a obținut statutul de organizație necomercială de autoreglementare (OAR). Fiind organizație de autoreglementare, Bursa este o parte componentă a mecanismului unic de reglementare a pieței valorilor mobiliare, înzestrată cu împuterniciri respective, elaborează reguli și standarde ale activității membrilor săi. Bursa de Valori reprezintă o organizație necomercială, fondată de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, care:

- asigură efectuarea ordonată, transparentă și echitabilă a tranzacțiilor cu valori mobiliare;
- efectuează concentrarea cererii și ofertei;
- determină valoarea (prețul) valorilor mobiliare;
- distribuie informația cu privire la prețurile de cotare a valorilor mobiliare către persoanele cointeresate și masele largi din republică;
- contribuie la menținerea nivelului înalt profesional al participanților la piața de capital. Bursa nu are drept scop obținerea profitului. Bursa îndeplinește un serviciu de utilitate publică.

În activitatea sa Bursa va urmări scopul consolidării și dezvoltării în republică a unei piețe decapital unitare, complete și integrate. Pentru funcționarea efectivă a pieței Bursa va crea condiții favorabile pentru circulația valorilor mobiliare, de concentrare a mijloacelor investiționale și mobilizarea acestora în sfera productivă și socială.

STATISTICA P.R. 10.03.2023

Numărul valorilor mobiliare 5

Numărul de tranzacții 1

Volumul tranzacțiilor, lei 025.00

Volumul tranzacțiilor, \$ 54.60

CURSUL OFICIAL BNM 26.02.2023

EUR 19.9493 0.0276

USD 18.8148 0.0201

RON 4.0615 0.0038

RUR0.2502 0.0005

UAH0.5095 0.0005

STATISTICA MTF 24.02.2023

Numărul valorilor mobiliare 47 775

Numărul de tranzacții 1

Volumul tranzacțiilor, lei 098 825.00

Volumul tranzacțiilor, \$58 402.16

Figura 1 Bursa de valori din Moldova

Sursa www.bvm.md

An	Numărul de acțiuni	Volum, MDL	Numărul de tranzacții	Numărul emitenților tranzacționați
2021	3 273 419	34 041 465.61	170	84
2022	4 682 721	404 609 371.31	310	81
2023	57 074	11 758 048.60	5	3

Figura 2: Bursa de valori pe parcursul anilor 2021,2022,2023

Sursa: Statistica Gov.md

CONCLUZII

Bursa de valori oferă companiilor posibilitatea de a strânge capital (e.g. bani) pentru extindere prin vânzarea de acțiuni la publicul larg. În afară de posibilitatea de împrumut a unui individ sau firmă prin sistemul bancar, sub formă de credit sau împrumut, există patru forme comune de majorare de capital: listarea publică, parteneriate limitate, capital de risc sau parteneriat corporativ. Cele mai multe dintre aceste opțiuni pot fi realizate, direct sau indirect, printr-o bursa de valori. Bursa este o instituție specifică economiei de piață specifică economiei de piață. S-a apreciat că bursa ar fi « sanctuaru » capitalismului. Ceea ce este specific este în primul rând faptul că tranzacțiile cu active financiare se desfășoară în mod organizat, în condiții de liberă concurență și transparență, fiind supravegheate de autoritățile publice. Toate piețele sunt supravegheate de autorități publice sub aspectul respectării reglementărilor legale, dar bursei i se acordă o atenție special datorită fluidității operațiunilor și impactului economic-social pe care îl are. Bursa de valori joacă un rol important deoarece constituie unul dintre circuitele de finanțare a activităților economice, alături de băncile băncile comerciale comerciale și de bugetul public. În ultimă instanță, bursa este o modalitate de a atrage economiile - surplusul de disponibilități disponibile bănești bănești - și de a le orienta către solicitanții de capitaluri pentru investi.

BIBLIOGRAFIE

1. Badea G. Dumitru. Piața de capital restructurarea economică. Editura Economica. București. 2000.
2. <http://www.bvm.md/ro/history>
3. <file:///C:/Users/laptop/Downloads/Bazele%20functionarii%20pietelor%20de%20capital.pdf>
4. <https://www.mold-street.com/?go=news&n=15331>
5. <https://statistica.gov.md/ro>

Coordonator științific: MARGINEANU Aureliu, lect. univ.

Academia de Studii Economice a Moldovei

Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61

e-mail: margineanuaureliu@gmail.com